

baltois lankos

Andra Kavaliauskaitė
Seen

Andra Kavaliauskaitė
Tili

baltos lankos

Andra Kavaliauskaitė

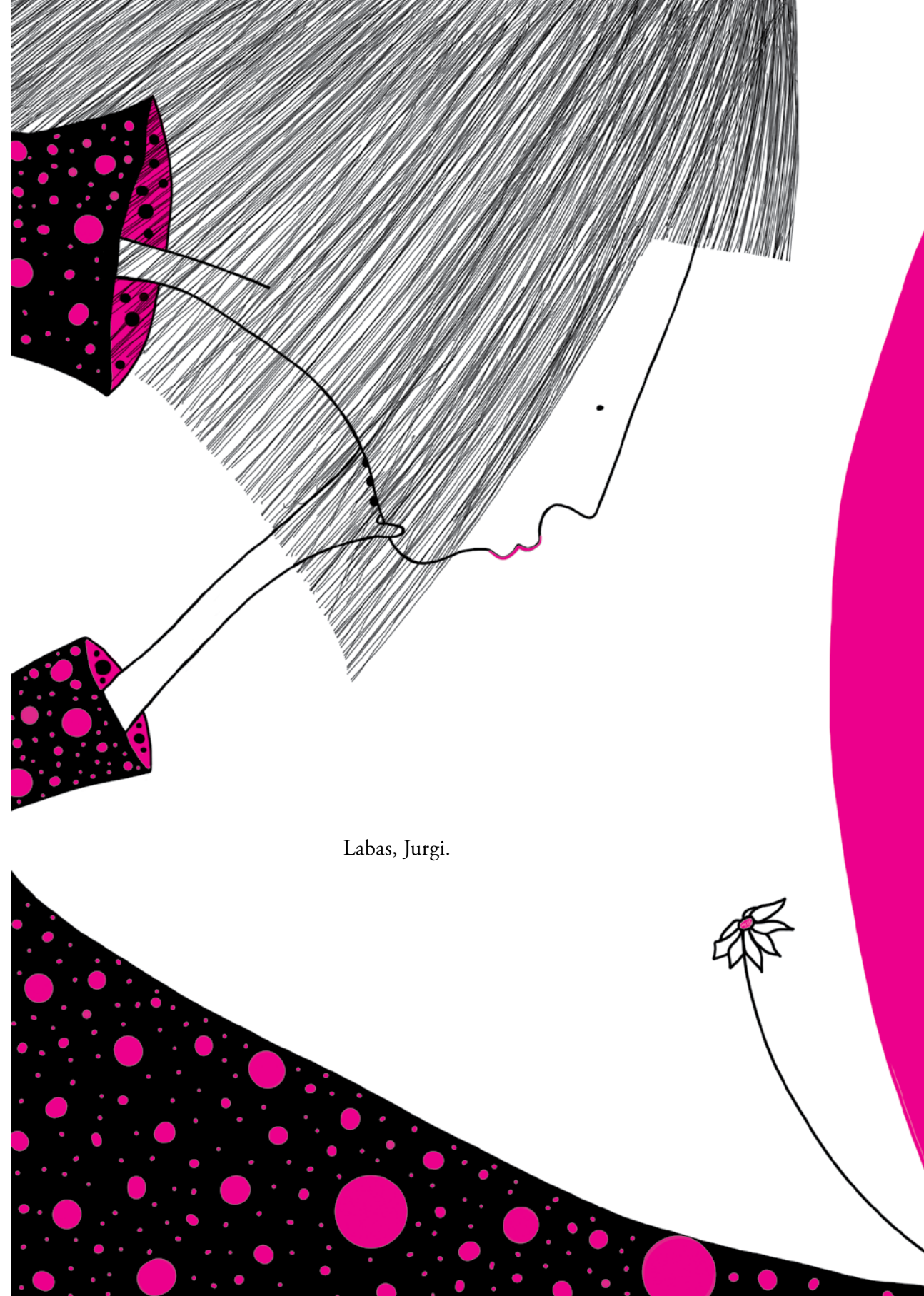

Andra Kavaliauskaitė

Lili

baltos lankos

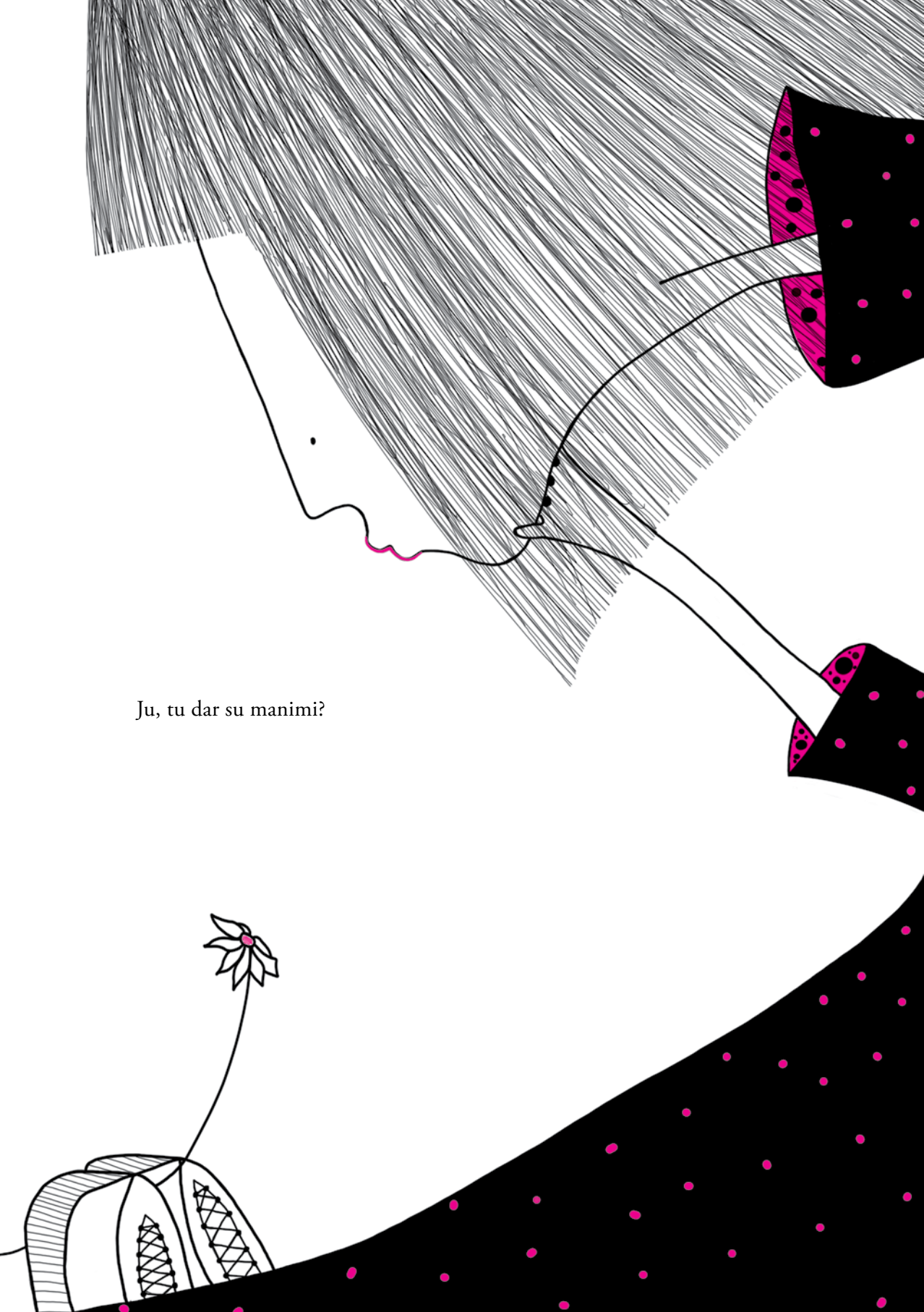
Labas, Jurgi.

Jeigu laiškas tavo
rankose ir vis dar
skaitai:

Net jei ir pavėluotai.

Jurgi, ar tu dar čia?

Ju, tu dar su manimi?

Net neįsivaizduoji,
kiek kartų pradėjau rašyti
šį laišką.
Ištryniau.

Vėl pradėjau ir vėl
ištryniau.

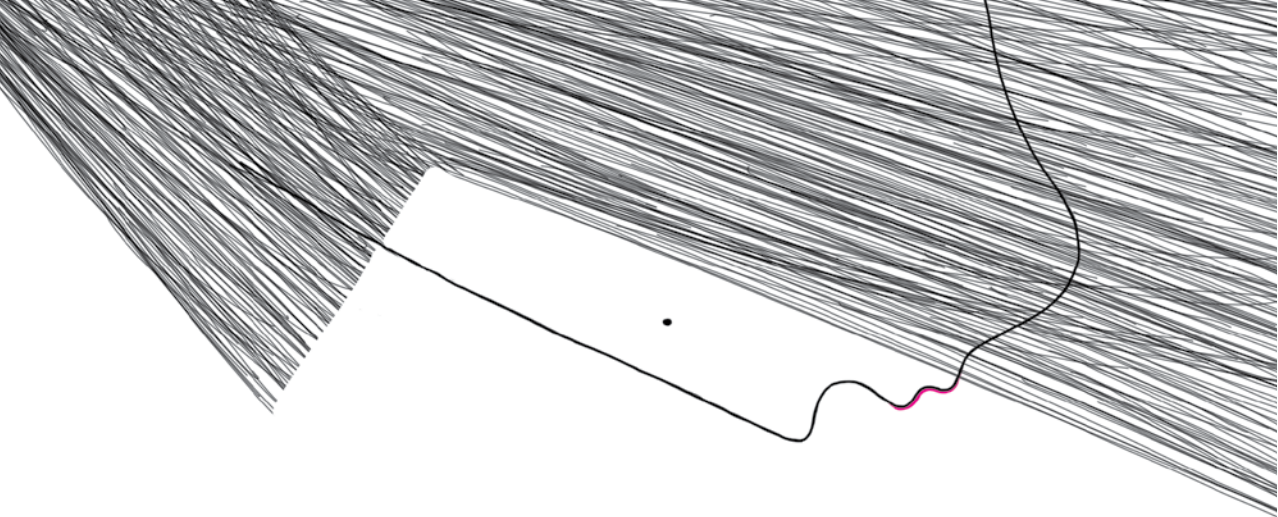
Kiek kartų rinkau
tavo telefono numerį ir,
vos išgirdusi pirmą signalą,
iškart padėdavau ragelį.

Kiek kartų jį padėjau ir sau.

Taip, Jurgi, kartais, kai norisi,
kad tau kas nors paskambintų,
vienintelis, galintis tai padaryti,
esi tu pats.

Jurgi, kartais net
paskambinti sau,
kad pakviestum save
atviro pokalbio,
nėra lengva.

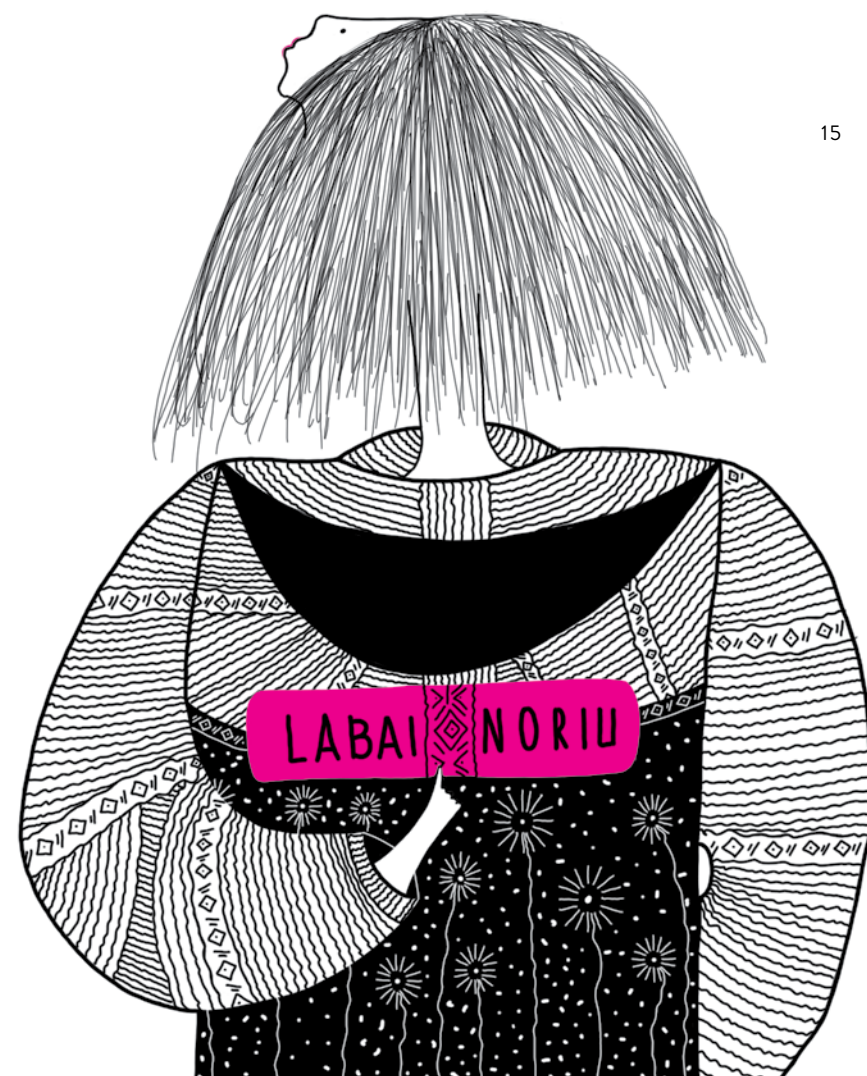
Kaip ir rašyti šį laišką.

Bet privalau.

Ne.
Ne privalau.

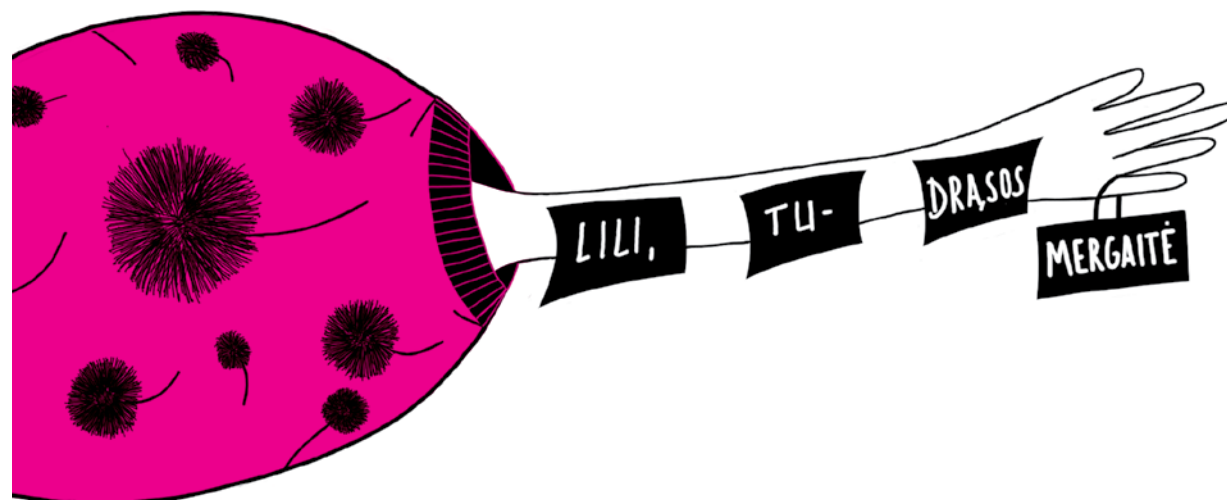
Labai noriu.

Turbūt dabar juokiesi.
Arba šypsaisi.
Ir jeigu taip – suprantu.

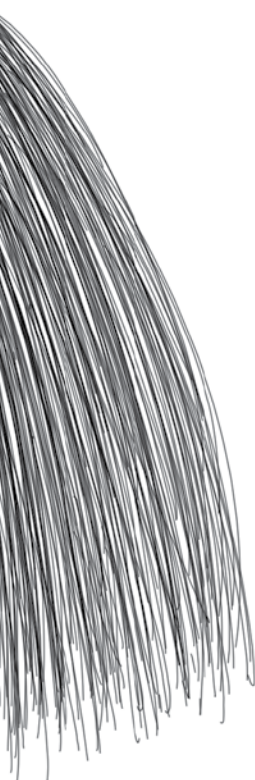
Dažnai man kartojai:

Ju, pasirodo,
net ir Drėsos Mergaitės

kartais turi daugiau
baimės nei...

Žinau, galbūt neperskaitysi mano laiško.

Gal skaitysi, bet ne iki pabaigos.
Ir turi tokią teisę.

Bet nepabandyti negaliu.

Ir jeigu jis visgi pasiekė tave,
jei vis dar skaitai,
kol dar esi čia,
noriu iškart pasakyti du svarbius dalykus.

Tu esi geriausias draugas,
koks tik gali būti.

Ne tik šioje žemėje.

Visur.

Visur, kur mano širdis.

Ir...

DONALDS

LOVE IS

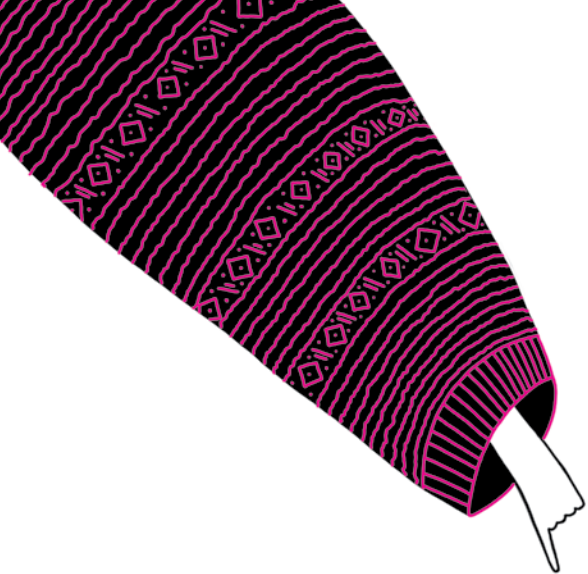
HAND!

Atsiprašau.

Labai stipriai atsiprašau, kad atstūmiau tave
tada, kai iš tiesų visomis įmanomomis maldomis
šaukiausi tavęs ir meldžiau, kad tik mūsų draugystė
niekada nenutrūktų.

Tik...

Labai svarbu,
kad žinotum –
atstūmiau ne aš.

Jeigu vis dar esi čia,
prašau, nepabėk.

Išbūk kantriai.

O aš pasistengsiu,
kad mažiau skaudėtų.

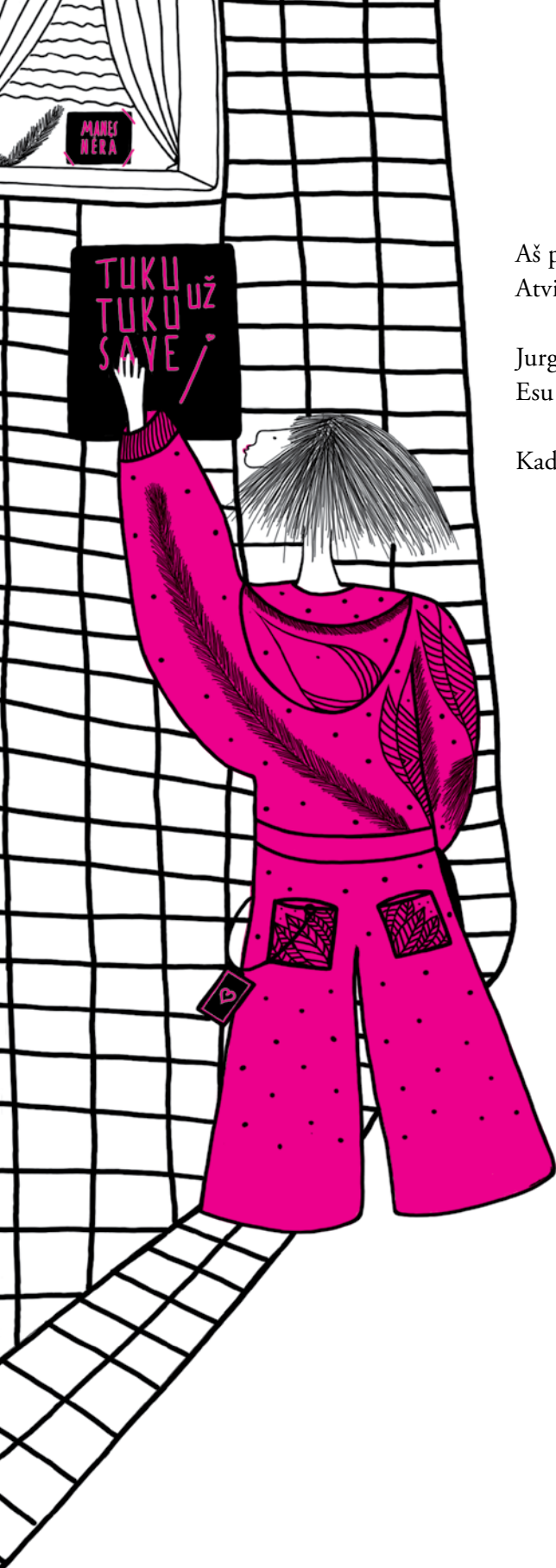
Mums abiem.

Žinau, kad gali skambėti keistai.
Kaip sapnas. Kaip serialas,
kurį išjungtume vos pradėję žiūrėti,
nes ne mums –
per mažai juoko, per mažai šviesos.
Gyvenime juk taip nebūna.

Būna, Ju.

Pasirodo, būna net taip,
kaip norėtume,
kad niekada niekam nebūtų.

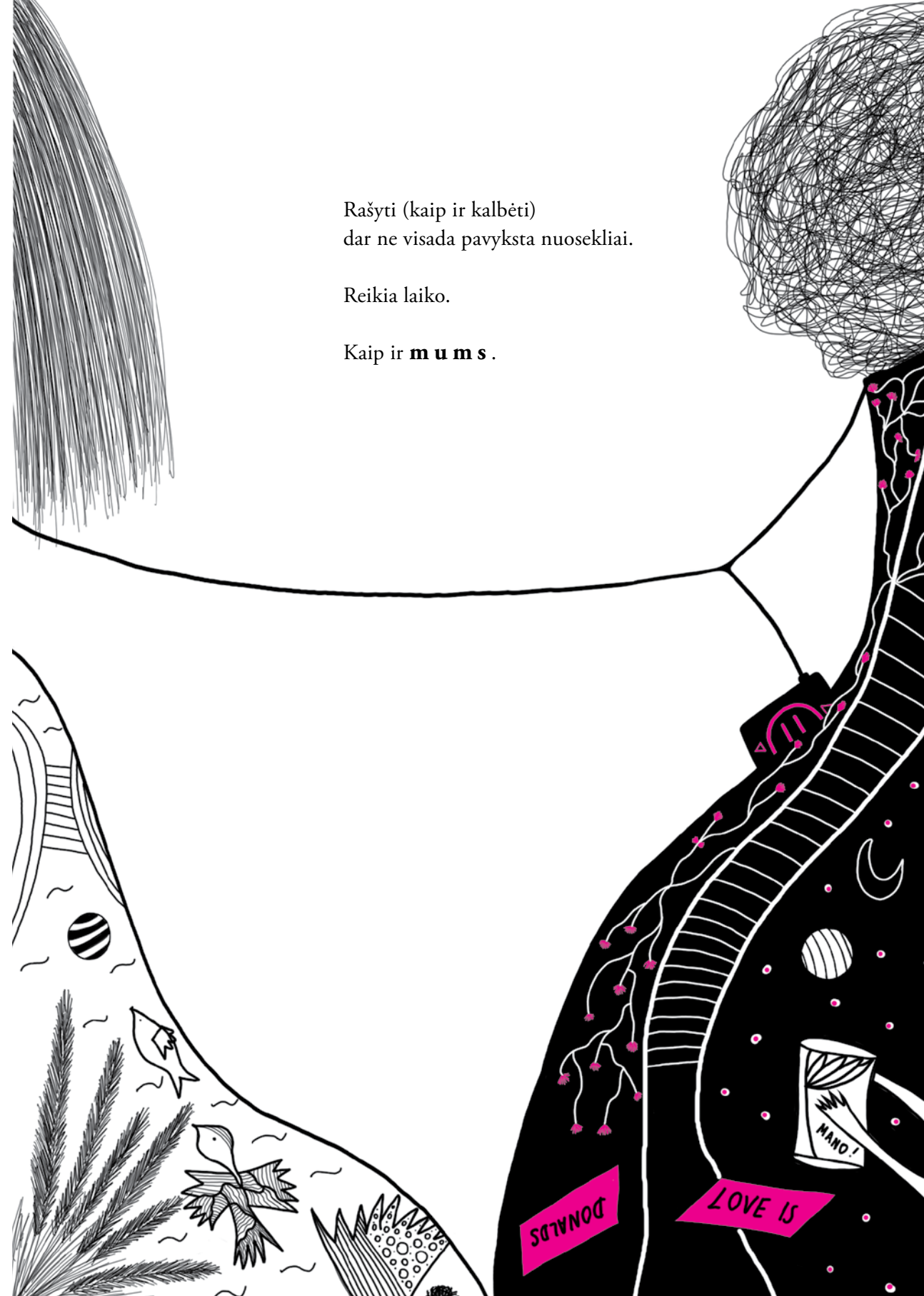

Aš pažadu viską papasakoti.
Atvirai.

Jurgi, slėpynės baigėsi.
Esu pasiruošusi **prisitukinti**.

Kad ir nuotrupomis.

Rašyti (kaip ir kalbėti)
dar ne visada pavyksta nuosekliai.

Reikia laiko.

Kaip ir **m u m s**.

Emilija: Labas, Ūla.

Ūla: Labas...

Emilija: Kaip tu?

Tyla.

Emilija: Viskas gerai. Tyla taip pat nuostabi pokalbio dalis. Mes galim kartu patylėti tiek, kiek tau norisi. Jei nori, išvis galim nesikalbėti.

Ūla: Gal gali viską pakartoti nuo pradžių?

Emilija: Ką turi mintyje?

Ūla: Nuo pirmojo *labas, Ūla*.

Emilija: Labas, Ūla.

Ūla: Labas. Niekada nebūčiau pagalvojusi, kad *labas, Ūla* gali būti toks brangus ir koks stiprus skirtumas, kai ištariama tik *labas* ir kai tik tau skirtas – *labas, Ūla*.

Jausdama, kad tuoj prasiverš ašaros,
Ūla pakelia akis, tarsi jomis norėtų
paglostyti pušų viršūnes, o pro jas –
dangų. Pirštais dar stipriau suima
ilgo džemperio rankoves, o kojas
suraizgo taip, tarsi savimi kaip
stipriausiu mazgu norėtų užrišti
kažką labai brangaus. Taip stipriai,
kaip vaikystėje mama užrišdavo
lauknešėlius į mokyklą.

Tada Ūla labai irzdavo – vien tam, kad juos
atrištų, prireikdavo kantrybės, kurios jai
visad stigo. Paauglystėje ji nebekovojo:
supratusi, kad mama niekada nesiliaus
užrišinėjusi, o ji pati niekada taip ir
nesugebės atrišti, maišelį plėsdavo
visa jėga. Kiekvienas plyšęs
maišelis būdavo kaip gaivaus
oro gūsis – tarsi ištrūktum iš
tvankios erdvės ir pagaliau
įkvėptum.

ĻĻA DIEVINDAVO RYTĀ, KAI MIESTAS DAR TĪK
BUSDAVO. ATRODYDAVO, KAD TĀS GAIŅUS ORAS
PRIKLAUSO TĪK JĀI IR DAR KĒĻEMS JŌ TROKŠTANTIEMS.
KAIP JĀI PATI SAKYDAVO, RYTINIS TĪRAS ORAS VEIKĻA
STIPRĪHU NEI ĀLTAS DUŠAS. O DAR JEIGU LIETUS...

JĀI DIEVINO LIETU. NUO VAIKĪTĒS STOVĒDAVO JĀME,
NEŠIDANGSTĪDAMA NEI GOSTUVU, NEI ŽKĒĻU.
OKAM? – KARTODAVO JUOKDAMAŠI.

Ūla: Kam? Gal kad po lietaus visad susigarbanodavo plaukai. Mano garbanos labai patiko seneliui. Kai lyja, vis dar stoviu po lietumi, pakeliu akis į dangų ir ištariu – *tėveliuk, angelas atskrenda į žemę*. Taip jis visad sakydavo, kai po lietaus plaukai susisukdavo – nesvarbu, noriu to ar ne. Neseniai pagalvojau, kad visas gyvenimas – kaip tos garbanos. Kartais netikėtai užlyja, ir jau tada nuo tavęs priklauso, ar leidi lyti ant kūno, ar slepiesi. Esu įsitikinusi – lietumi tėvukas mane glosto, o net po daugybės dažymų nualintuose plaukuose vietomis netikėtai pasirodančios garbanos – jo apkabinimo įrodymas.

Emilija: O mums jis labai svarbus...

Ūla: Nežinau, ar visiems. Bet man – gyvybiškai. Ir tai – ne metafora. Ne išlepimas. Tai...

Emilija: Ūla, kodėl nori dėl to teisintis?

Ūla: Nes namuose nuolat buvau dėl to kaltinama. Ne tik namuose. Beveik visur.

Emilija: Už tai, kad tau stigo meilės?

Ūla: Atrodo, kad dar mamos iščiose man reikėjo patvirtinimo, jog tikrai esu laukiama...

Ūla nutyla. Dar stipriau spusteli koją prie kojos. Regis, jei kojos tikrai būtų mazgas, jos dabar nebeatlaikytų jėgos ir plyštų kaip tas mamos stipriai surištas maišelis.

Ūla: Keista. Tiek metų praėjo, o vis dar sunku apie tai kalbėti. Įdomu, kiek turi praeiti laiko, kad palengvėtų?

Tyla.

Emilija: Ar tu pasiruošusi?

Ūla: Nesu tikra. Bet reikia.

Emilija: Jeigu nenori, tikrai ne.

Ūla: Reikia. Jaučiu, kad privalau. Ir noriu...

Emilija: Tuomet lieka paklausti: nori savo istoriją palikti laišku, garso žinute ar videopokalbiu su manim?

Ūla: Garso žinute.

Emilija: Puiku. Paliksiu tave vieną, bet jei pajusi, kad norisi žmogaus šalia, aš – už durų.

Ūla: Ačiū.

Emilija: Tai tau ačiū, kad nusprendei savo istorijos nepasilikti tik sau.

Tyla.

Emilija: Gal nori arbatos?

Ūla: Gal po visko...

Emilija: Sutarta.

Tyla.

Emilija: Jei po visko jausi, kad nenori šitos istorijos palikti čia, galėsi įrašą ištrinti.

Ūla: Ar daug merginų čia ateina pasidalinti?

Emilija: Taip. Ne tik merginų. Ir vaikinų. Vyrų. Tėčių. Brolių. Draugų.

Ūla: Ar daug ištrina?

Emilija: Labai retai. Svarbiausia, kad žmogus, būdamas čia, klausydamasis kitų paliktų istorijų ar pasidalydamas savąja, jaustųsi saugus. Kartais ateinama norint pasidalyti, o išeinama supratęs, kad išsipasakoti reikėjo pačiam ir palikti išpažinties nesinori. Per jautru. Per trapu.

Kartais vis dar išgirstu – tai kad mano patirtis per mažytė, palyginti su kitų. O iš tiesų nėra nei per mažų, nei per didelių. Ir nė vienas iš mūsų nežino, kuri patirtis gali tapti didžiausiu ramsčiu kitam. Būna visaip. Ir tas *visaip* yra gražus.

Kai Lili su savo tėčiu sukūrė šią erdvę, jų tikslas buvo surinkti išpažintis, kad sergantys, sirgę ar nieko apie valgymo sutrikimus nežinantys žmonės galėtų prie to prisiliesti per autentiškas patirtis. Su laiku ši erdvė tapo vieta, kur kartais ateinama patylėti. Ir tas žingsnis į savo tylą per kitus būna labai brangus.

Tyla.

Emilija: Vienas vaikinai niekaip negalėjo pasipasaoti tėvams. Tad savo gimtadienį pakvietė atšvėsti čia. Tai buvo vienas jautriausių mano matytų susitikimų. Po savaitės Beno tėtis grįžo perklausti kitų įrašų. Išklausk atsisdė į tą vietą, kur dabar esi tu, ir pats paliko savo įrašą.

Ūla: Kad žmonės išgirstų ne tik valgymo sutrikimais sergančius, bet ir tuos, kurie yra šalia jų?

Emilija: Taip. Jo išpažintis labai brangi. Per mažai girdime, kaip gyvena tie, kurie neserga, bet kasdien būna greta.

Emilija: O štai Lukrecijos istorija mane pačią stipriai paveikė. Maniau, kad senolė kalbės apie vaikus ar anūkus. Jai išėjus perklausk įrašą. Ji kalbėjo apie save.

Trumpa pauzė.

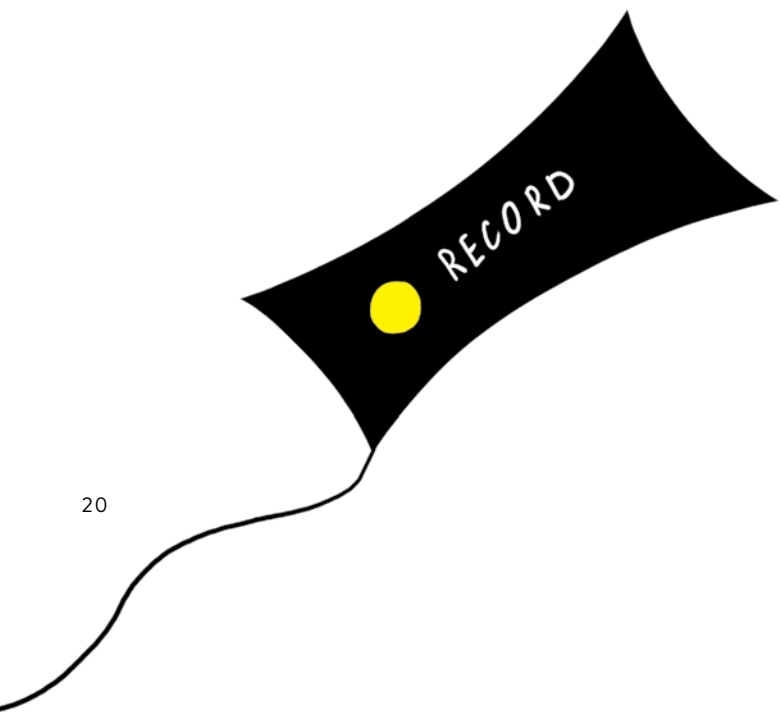
Emilija: Valgymo sutrikimai ją pasivijo sulaukus šešiasdešimt trejų. Tąkart supratau, kaip lengva atsitrenkti į stereotipus, nors pati nuolat kartoju – ši liga neturi nei lyties, nei amžiaus. Dažnai girdime: *aš dar nesergu, pažiūrėk į kitus, aš dar per mažai sergu, kad reiktų pagalbos*. O tuo metu...

Ūla: Man reikia paspausti *record* mygtuką?

Emilija: Taip.

Ūla: O jeigu nuspręsiu savo istoriją palikti čia?..

Emilija: Po paskutinių žodžių paspausk *save* ir įrašyk vardą.

Labas,

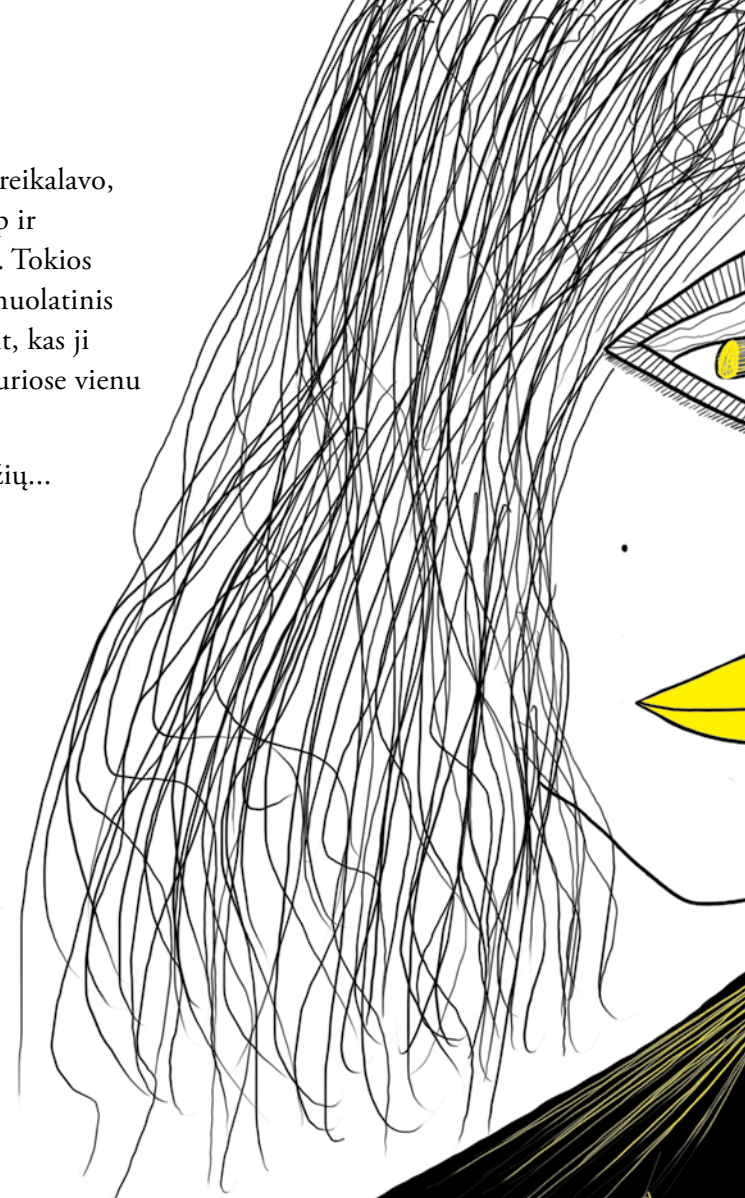
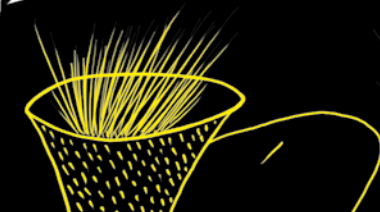
aš esu Ūla ir šiandien papasakosiu savo nesėkmės istoriją. Kol kas dar labai nejauku, bet aš tuoj... Viskas bus gerai.

Mes turim laiko luktelėti?

Žinai, aš visada bijojau pradžios momento. Tos milžiniškos atsakomybės, kai negali susimaut. Bijojau pasakyti ne tai, ką reikia. Reikšti savo nuomonę ne vietoj ir ne laiku. Pažiūrėti ne taip, ne ten, nusijuokti per garsiai, kalbėti per garsiai. Būti PER.

Ir nors šalia buvo daug tų, kurie reikalavo, kad būčiau kitokia, nė vienas taip ir nepaaiškino, kas tas tobulas TAS. Tokios pamokos mokykloje nebuvo. O nuolatinis tobulybės ieškojimas net nežinant, kas ji tokia, mane nuvedė į klajones, kuriose vienu metu išsigandau pati savęs. Bet...

Turbūt reikėtų pradėti nuo pradžių...

Atrodo, kad gimdama atsinešiau etiketę – NEPAKANKAMA.

Nepakankama turėti tėtį.

Nepakankama mamos meilei.

Nepakankama klasės draugams.

Kiemo bičiuliams.

Lyg vidinį lipduką, priklijuotą kažkur manyje.

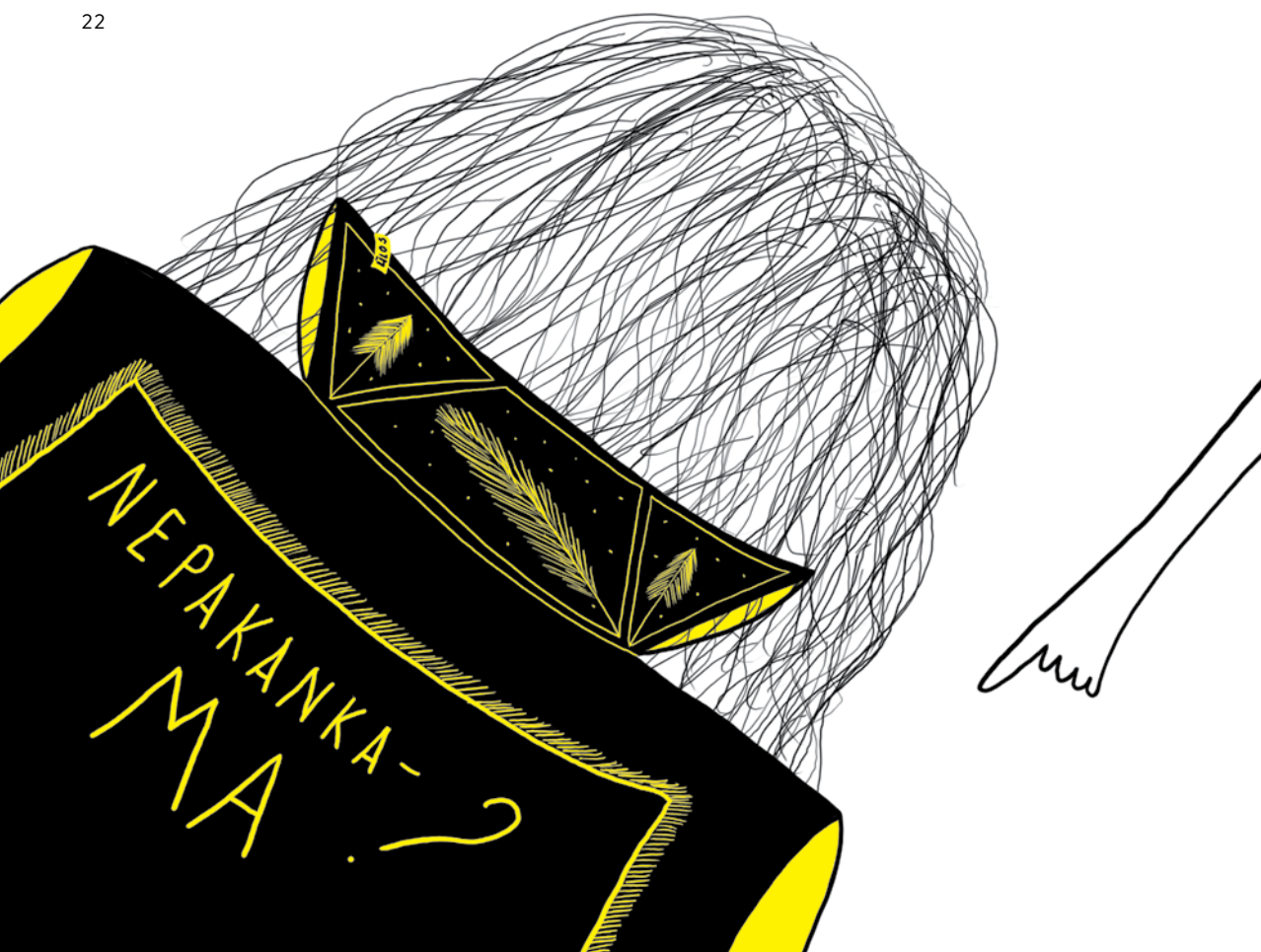
Jį matė beveik visi aplink, tik ne aš.

Ir blogiausia, kad tai ne toks lipdukas, kurį vaikystėje klijuodavome ant stalčių, penalų ar šaldytuvų – suvilgai vandeniui, patrini, ir jo nebelieka.

Šito taip lengvai nenuplausi.

Nenuodrėksi.

Nenutrinsi, kad ir kaip stengtumeis.

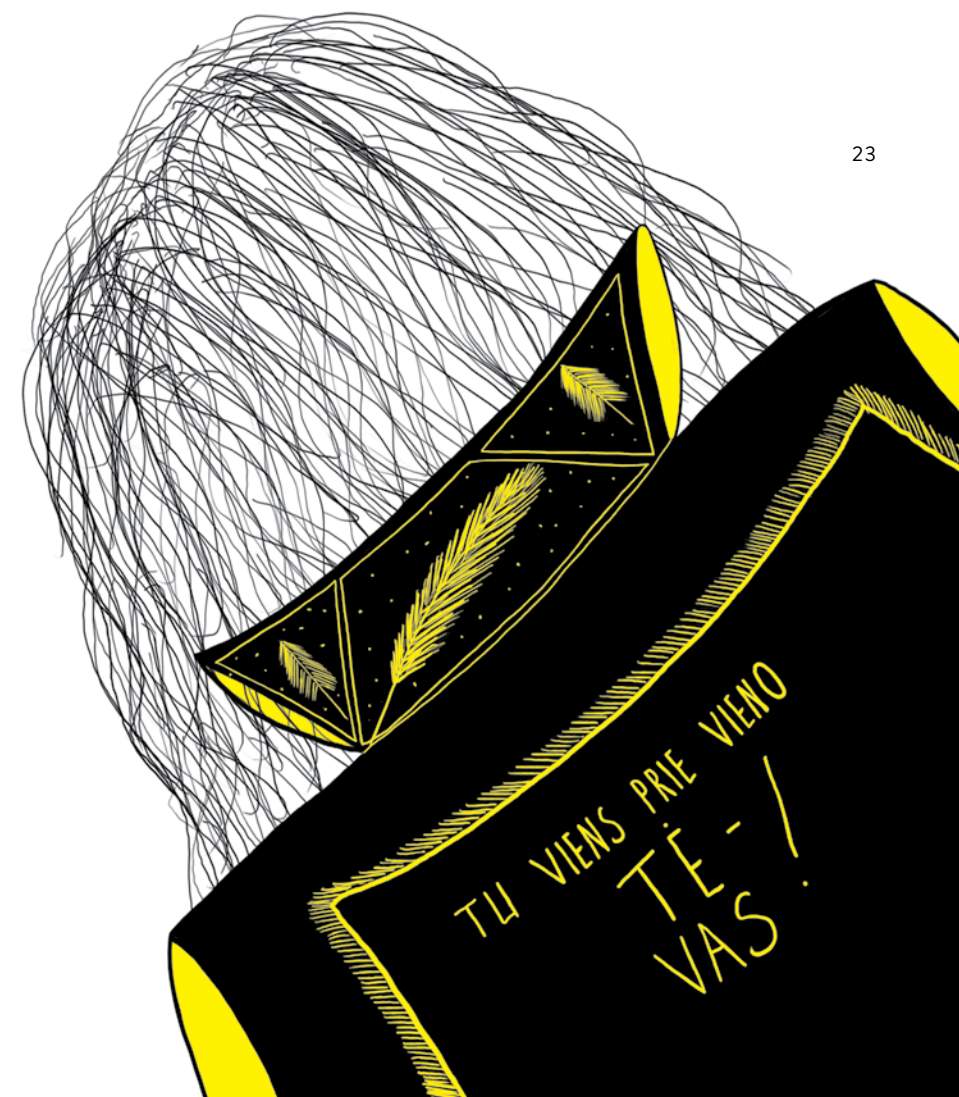
Daug metų kaltinau save, kad tėtis paliko mane ir mamą. Atrodė, kad, dar net nespėjusi įkvėpti pirmo oro gurkšnio, aš jam jau buvau nepakankama.

Nežinau, kaip jis kvepia. Nežinau, koks jo ūgis. Tik žinau, kokio nuostabumo jo akys. Susipažinau per nuotraukas, kurių mama dar nebuvo spėjusi suplėšyti.

Nežinau, koks jo balsas, ar supykęs rėkia, ar, kaip mama, ilgam nutyla.

Žinau tik tiek – vos man gimus, jis mus paliko.

Nuo tada mama beveik niekada nesišypsojo, o supykusi ant manęs nuolat kartodavo:

Atšaudavau, kad ji man meluoja, nes mano akys žydros, o jo – žalios. Tada mama dar labiau supykdamo. Ne kartą jai išrėkiau: *kam mane gimdei, jei nenori mylėti?!* Ne kartą, jai būnant darbe, ieškojau įvaikinimo dokumentų. Savo TIKROJO gimimo liudijimo. Man reikėjo patvirtinimo, kad nesu mamos vaikas. Juk jeigu esu jos vaikas, kodėl jaučiuosi tokia nemylima? Kodėl nesu tokia, kokios jai reikia, kad ir kaip stengiuosi?

Nuolat pavydėdavau draugėms, kurioms prieš miegą tėčiai ir mamos paglosto galvą, seka pasakas, bučiuoja, palinki *labanakt* ir ištaria *myliu*. Tas *myliu...* Apie jį tiek svajota... Bėgant laikui jau buvo nesvarbu, iš ko jį išgirsti – kad tik pagaliau išgirsčiau.

Buvau devynerių, kai artėjant Kalėdoms klasės auklėtoja pasakė, kad *šiandien rašysim laiškus Kalėdų Seneliui*. Suspurdau.

Mylimas ir labai laukiamas Kalėdų Seneli,

šiais metais stengiausi būti gera mergaitė. Nelabai pavyko. Atsiprašau. Kitais metais pažadu pasistengti stipriau. Tikiu, pavyks.

Jei gali, padovanok mamai žodį *myliu*, kurį ji pamiršo. Tik nekaltink jos. Ji labai daug dirba. Pavargo. Ir tas žodis dinga iš jos žodyno. O gal kas pavogė? Maldauju, grąžink jį mamai. Ir paprašyk, kad prieš miegą ji mane paglostytų ir, linkėdama labos nakties, ištartų *myliu*. Labai prašau. Labai labai.

Ir dar – padovanok suknelę žemiau kelių. Noriu atrodyti kaip mergaitė, bet mano keliai per drambliški. Ai, ir dar. Padaryk taip, kad mama, ruošdamasi į miestą ir žiūrėdama į veidrodį, neverktų. Ir kai pasakau *mamyt, kokia tu graži*, ji patikėtų. Nes ji tikrai man labai graži! Tik manimi netiki. O aš juk NE MELAGĖ! Na, kaip... Bent šito tikrai nemeluoju. Meluoju tik tada, kai nenoriu jos nuliūdinti. Bet juk tai šventas melas. Ar ne?

Jeigu ne, atsiųsk man švento melo knygą su pavyzdžiais. Be jų pasiklystu. Seneli, o tu kada nors šventai ar nešventai pameluoji? Taip... vos vos? ČIUT ČIUT?

Su meile
Ūla

ŪLA

KALĖDŲ SENELIUI,
TIESIAI JAM Į
RANKAS